

פו:

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

עין משפט
נר מצוה

לר אבוד הוזהר
מי פכח מהל שנות
הכלה ע:
לה י מיי פיה מהל
טנהרין הלכה ג:
לו כ מיי מיי טהלת
תמרה טלה ח:
לו ל מיי טה ה' ה:

גניבה אתחלתא דמכירה היא. וא"ת אמאי מקטלי הא מאו למימר לפוסלו לעדות באלו וכ"ת דבעו התראה וכוין דאמרי שהמרו בו למיתה אלמא למיקטליה קא אתו אס כן לחוקיה נמי לקטלו אע"ג דלמו נמי להלקומו כדאשכחן בפ"ג ד"ק (דף דף כד) וטס) דעדי גניבה ראשונה ושניה

ללקוטו באלו. ולא העדע להמיתו שלא ידענו שסופו לחזור ולקלקל: ללקוטו באלו. על הגניבה ולא ידענו שימכרנו: **דלא לקי**. אגניבה לחודה משום דהוה ליה לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד שאס ומכרנו יחרג: **עידי גניבה בנפש**. שהעידוהו שגנב נפש: **מדאמר חוקיה אין נהרגין**. אס החזמו לאמר שאלו עידי מכירה משום הכי לוקין שהרי אין סופן למות על עדות זו ולא הו לגניבהו לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד: **דאי ר' יוחנן כיון דאמר נהרגין**. אס באלו עידי מכירה אחרי כן קודם המזה וגומר דעו ע"פ שמי הכמות והחזמו היכי לקי אס החזמו קודם שאלו עידי מכירה אס הוה ליה לאו שניתן לאזהרה לגניבהו כשעה שהעידו לאו שניתן לאזהרה שלא להעיד כן שאס יעידו ולא יחזמו עד שיבאו עידי מכירה ויגמר דעו ויחזמו ימיו: **וכל לאו שניתן לאזהרה ב"ד אין לוקין עליו**. ואפילו יפטר מן המיתה שהרי לא לאזהרת מלקות יתן: **אינהו היכי לקו**. הא לאו כדאמר ומסו) הוה ולי משום לא מעשה (שמות כ) לאו שאין בו מעשה הוה: **בעידי מכירה כולי עלמא לא פליגי דנהרגין**. אס נגמר דעו על פי שמי הכמות: לחודה קיימא. ועידי גניבה אינן באין להורגו אלא להלקומו אבל עידי מכירה שגאין עמהן ואומרין שהמרו בו למיתה מועין אותו ממלקות ומכיון אותו מיתה והוא לה מכירה דבר שלם: **אסתתא דמכירה**. דקסבר ר' יוחנן לא לקי עלה דלאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד ואינן באין אלא להורגו ואע"ג דשמייהו נריבות זו לזו והוה ליה כל חדא וחדא חיי דבר מיקטל כרבנן: **ומודה ר' יוחנן בעדים הראשונים של סורר ומורה** והכל מורים בבן סורר ומורה ומתלוקת בבן סורר ומורה והכל מורים בבן סורר ומורה כדאמר רבא אמר ר' יוחנן רבי יוסף כמאן אולא הא שמעתא דרב אסי כד"ע דאמר דבר ולא חצי דבר א"ל אביי דאי כרבנן נהרגין הא מתוך קאמר אלא אפילו תימא רבנן ויבדלא אתו עידי גניבה אי הכי מאי למימרא לא צריכא דאע"ג דראתו לבסוף ואכתי מאי למימרא לא צריכא דקא מרמוזי רמוזי מהו דתימא רמוזא מילתא היא קמ"ל רמוזא לאו כלום הוא: **בתנ"י** וכן ממרא על פי ב"ד שנאמר יכי יפלא ממך דבר למשפט שלשה בתי דינין היו שם אחד וישב על פתח הר הבית ואחד וישב על פתח העזרה ואחד וישב בלשכת הגזית: **באין לזה שעל פתח הר הבית ואומר כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך לימדתי וכך לימדו חבירי אם שמעו אמר להם ואם לאו באין להן לאותן שעל פתח עזרה ואומר כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך לימדתי וכך לימדו חבירי אם שמעו אמר להם ואם לאו ואלו באין לב"ד הגדול שבלשכת הגזית שממנו יוצא תורה לכל ישראל שנאמר ימן המקום ההוא אשר יבחר ה' חזור לעירו שנה ולמד בדרך שהיה למד פטור ואם הורה לעשות חייב שנאמר והאיש אשר יעשה בודון אינו חייב עד שיוורה לעשות תלמיד שהורה לעשות פטור נמצא חומרו קולו: **גמ'** תנו רבנן כי יפלא ממך דבר שיהיה עידי מכירה באלו עידי גניבה ויגמר הדין ע"פ שניהם: **ואכפי מאי למימרא**. כשהעידו הראשונים לא היה הדין רחוי ליגמר על פיהם ויכולין לומר לא היינו יודעין שיבאו עידי גניבה עליו: **דקא מרמוזי רמוזי**. הוה ליה לבי בתנ"י ג' כפי דינין היו שם. כירושלים דמתעבי בה קרא (דברים ח) וקמת ועלית: **אחד יושב על פתח הר הבית**. הוא שער המזרחי שלפנים מן החיל לפני עזרת נשים: **ואחד יושב**. למעלה הימנו כשעברו עזרת נשים ובאין לפני עזרת ישראל: **ואחד בלשכת הגזית**. שהיא בנייה בתוך העזרה חלשה בקודש וחלשה בחול כדמרינן בקדש יומא (דף סה): **באין לזה שעל פתח הר הבית**. וכן זה שהורה בעירו ועמלק ב"ד שנעידו עליו והזיקוהו הכתוב לעלות לירושלים ולשאלו ונחזין הוא ונית דין שנעידו לב"ד זה שעל פתח הר הבית שהרי בו פוגעין מחילה: **תלמיד ששורה לעשות**. תלמיד על ב"ד שנעידו ונאלו ונאלו חזור לעירו והורה כמתילה פטור שאין לסמוך על הוראתו והתורה לא חייבה אלא מופלא ומומחה לב"ד כדאמרין בגמ' (פס): **נמלא חומרו קולו**. מומר שהממירו עליו שאינו רחוי להוראה עד שיהא כן ארבעים שנה) נעשה לו קל לפטורו מן המיתה: **גמ'****

מסורת הש"ס

(א) שבת קוד. עיובין ח:
גמל קמח עדי: מסת י:
שמיטת ד. ג. (ב) (ב) (ב) (ב):
(ג) גמל אומרים כן בני
כתבנים שמתעבים מן
מיר"ט. (ד) הוריות ג.
(ה) ופסול המעשה כדקדן
(ו) שמות כ. (ז) (ז) (ז)
(ח) (ח) (ח) (ח) (ח)
(ט) (ט) (ט) (ט) (ט)

תורה אור השלם

1. כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע הכרי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו: **דברים י"ח**
2. ועשה על פי הדבר אשר יצוה לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורה: **דברים י"ז**
3. והאיש אשר יעשה בדרך לבחלו מעט אל הדבר העמד לשרת שם את ה' אלהיך או אל השטט ומת האיש ההוא ובערת רקע מיישראל: **דברים י"ז**

הגהות הב"ח

(א) גמ' עדי מכירה נמי ליקטלו:

מוסר רש"י

לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד. לאזהרת דני שחיין עליו מיתת ב"ד ומכיון שאלו עידי מכירה שמתעבי עליו מיתת ב"ד ועודבין יי ביש עוה. אין לוקין עליו. דמתת ב"ד הוה עשוי כל לאו (ב"ב ע"ג) שלא ניתן לאו זה לאזהרת מיתת ב"ד כשאר לאין עידי מכירה להורגו שאלו לאו יוכל למיית מיתה (מכות י"ג) אפילו לא החזו בו למיתה והמרו לו ממלקות. דהשתא לאו חוקיה ורבי יוחנן לפי מה שמעטנו במחלוקתן: **שנים אומרים כפנינו נגב**. משל אביי מעות לקנות שטר ויין כפעם שניה אחר שלקה: **ושנים אומרים כפנינו אכל**. הכשר ברשות אחרים דאינו חייב עד שיגזרו משל אביי ויאלץ ברשות אחרים) הך שמי כמות נריבות זו לזו ואין הראשונים יכולין לומר להלקומו באלו והוה ליה חיי דבר לחוקיה דקסבר לה כר"ע דאמר אין נהרגין ולר' יוחנן דאמר נהרגין כרבנן: **עידי מכירה בנפש**. ולא באלו עידי גניבה על כך לפנינו: **הא מסוך קאמר**. אפי" חיי דבר אין כאן שהרי היה לו להליל נפשו מנ"ד כעטעה זו: **ובדלא אתו עידי גניבה**. קאמר רב אסי וכדפרישית שהיה יכול לומר עבדי מכירתי: **לבסוף**